

HUDOBNÁ VÝCHOVA VO VÝVOJI SÚČASNEJ HUDOBNEJ KULTÚRY

V predchádzajúcich desaťročiach sme sa stretávali s tendenciami, ktoré z času na čas signalizovali, že prognostický odhad vývoja hudby možno nebude celkom totožný s budúcou konkrétnou súčasnosťou. V mnohých krajinách vznikala situácia, ktorá často evokovala potrebu nových situačných, vedeckých a prognostických metód. Tieto snahy spočiatku pramenili najmä z empirických zistení, že tradičné vyhodnocovanie evolučných trendov hudby čoraz viac nerešpektovalo jej funkčnosť z hľadiska významu kontextu umenia 20. storočia, v ktorom systém človek - hudba - spoločnosť sa začal meniť takmer vo všetkých subsystemoch, ako i vo vzájomných väzbách. Mnohé problémy sa často vynárali akoby "nepostrehnuteľné", menili sa predstavy o umení, hudba sa začala prezentovať i novými spôsobmi. Naznačené trendy sa zreteľnejšie prejavili skôr v celom spektre fungovania kultúry než v oblasti vzdelávania a výchovy, hoci spomenuté problémy pocítovala i pedagogická oblasť. Tieto prudké zmeny v oblasti hudobnej kultúry zastihli pedagogicko-didaktické systémy viac-menej nepripravené. Snáď i preto v súčasnosti najviac "bojazlivých" krokov (neistoty) pocítujeme v pedagogicko-didaktickom systéme, v ktorom sa často stráca zmysel pre inováciu z hľadiska doby, nových situácií, tendencií, zmysel pre interakciu hudobných potrieb mladých vekových skupín a ich modalít v kooperácii s predmetmi hudobno-historickými, teoretickými, pedagogicko - psychologickými, praktickými atď. To sa prejavuje pokrívávaním v realizačnej rovine, ktorá je podmienená problémami v oblasti pripravenosti učiteľa, jeho tvorivosti takmer na všetkých typoch škôl.

Súčasný systém hodnôt by nemal mať preto podobu abstraktných, nereálnych ideálov, ktoré majú "posvätiť" neutešenú skutočnosť, ale mal by rešpektovať dialektiku medzi skutočnosťou a ideálom. Ideál treba chápať ako reálny projekt jednotlivca, kolektívu, pričom daný stav jednotlivca, kolektívu (v ktorom sú mnohé z ideálov zrealizované) je vlastne každodenná realita. Nerešpektovanie tejto dialektiky, kde sa skutočnosť idealizuje, skresľuje, neprináša potom podnety pre zdokonalenie pedagogického procesu.

Účastníci konferencie Hudobná výchova vo vývoji súčasnej hudobnej kultúry navrhujú naznačené problémy riešiť so zástupcami jednotlivých typov škôl na spoločných rokovaníach do konca februára 1995 za účelom vypracovania súboru návrhov na zlepšenie súčasného stavu hudobného vzdelávania.